

JAARVERSLAG 2020 WEST-VLAAMSE MILIEUFEDERATIE :

2020 was een zeer ongebruikelijk jaar voor ieder van ons en niet in het minst ook voor het verenigingsleven, inclusief de natuur- en milieuverenigingen.

In maart 2020 werd omwille van de coronapandemie een lockdown afgekondigd. Natuur- en milieuverenigingen dienden alle fysieke bijeenkomsten en activiteiten op te schorten. Ondertussen was gaan wandelen zowat het enige wat gezinnen wel nog mochten doen. De natuurgebieden kregen dan ook ineens heel veel bezoekers te verwerken. Hoewel soms meer verstoring, werden in 2020 door de omstandigheden veel mensen zich meer bewust van het belang van voldoende natuur en een gezond leefmilieu.

Vanaf mei 2020 konden er weer beperkt activiteiten doorgaan, maar de ongewone toestand bleef duren tot eind 2020. De West-Vlaamse Milieufederatie kon desalniettemin in 2020 het meeste van haar planning, mits hier en daar wat aanpassingen, uitvoeren. We willen jullie hieronder dan ook kort verslag van uitbrengen.

TERUGBLIK IN 10 ACTIES & RESULTATEN.

De West-Vlaamse Milieufederatie overkoepelde in 2020 83 lokale, regionale, gewestelijke en thematische natuur- en milieuverenigingen met een werking in West-Vlaanderen.

De West-Vlaamse Milieufederatie wil van Provincie West-Vlaanderen een voorbeeldregio maken waar ecosystemen de drager zijn van een duurzame sociaal rechtvaardige samenleving. Dit jaarverslag zoomt in op 10 initiatieven, acties en resultaten van de West-Vlaamse Milieufederatie voor het jaar 2020:

1. OPVOLGING THEMA'S EN DOSSIERS: DROOGTE, WATERKWALITEIT, VENTILUS,...

Droogte in West-Vlaanderen: Het voorjaar en zomer van 2020 bracht ons voor de vierde keer op rij een uitzonderlijke droogteperiode. De West-Vlaamse Milieufederatie volgde het droogteplan op van de Provincie. We kozen 'te nat, te droog' ook als thema voor de Natuurstudiedag om de impact en gevolgen van aanhoudende droogte op natuur en wat er aan kan gedaan worden te belichten.

Waterkwaliteit: De cijfers waterkwaliteit (N en P) die traditioneel in het najaar worden gepubliceerd bleken zeker voor West-Vlaanderen opnieuw ronduit slecht te zijn. Voornamelijk het IJzer- en Leiebekken blijven slecht scoren. West-Vlaamse Milieufederatie zit namens BBL en samen Natuurpunt inde klankbordgroep van het volgende Mestactieplan.

Stroomgebiedbeheerplannen: In het najaar van 2020 gingen de stroomgebiedbeheerplannen in openbaar onderzoek. West-Vlaamse Milieufederatie vormde o.a. met Bond Beter Leefmilieu, Natuurpunt, Join for Water,... de Watercoalitie die naar aanleiding van de stroomgebiedbeheerplannen campagne voerde voor een ambitieuzer waterbeleid. West-Vlaamse Milieufederatie werkte mee aan een voorbeeldbezwaar en motiveerde de regionale lidverenigingen ook een gefundeerd bezwaar in te dienen.

Ventilus: In kader van de toekomstige aanlanding en distributie van de kabels voor het Elia-elektricitetsnetwerk vanuit het derde windmolenpark op zee en de versterking van het net omwille van o.a. de groentenindustrie, werd de West-Vlaamse Milieufederatie gevraagd om i.s.m. Natuurpunt en Bond Beter Leefmilieu een gemeenschappelijk standpunt voor te bereiden met de achterban. Er ging op 19 november een overleg met de betrokken lidverenigingen door.

Klimaatadaptatie in tuinen en leefbare buurten:

De West-Vlaamse Milieufederatie begon in 2017 aan de Campagne Regentuin. Er werd o.a. samen met Tuin+ geijverd voor een Green Deal Tuinen op Vlaams niveau. De Green Deal natuurlijke tuinen werd in het najaar van 2020 gelanceerd. De West-Vlaamse Milieufederatie is hier nu enkel nog betrokken als partner maar is trots mee aan de wieg te hebben gestaan.

Natuurlijke stranden: tijdens de eerste lockdown had strandvegetatie de kans gehad te ontluiken op bepaalde stukken strand. De West-Vlaamse Milieufederatie i.s.m.; de kustwerkgroep van Natuurpunt en Proper Strand Lopers maakte pers en beleid hierop attent en ijverde voor een stuk strand waar deze vegetatie verder haar gang zou kunnen gaan. Het mocht niet zijn. Toch blijven we ons samen met de kustverenigingen verder inzetten voor meer natuurlijke kust en kustbescherming.

PRUP uitbreiding jachthaven Recheroever Nieuwpoort: dit PRUP voorziet een nieuw stuk jachthaven en woonuitbreiding op de recheroever te Nieuwpoort. Het gebied is echter heel dicht gelegen bij het natuurreservaat Ijzermoude waar o.a. Wulp veel voorkomt en zeehonden een rustplaats hebben. De natuurverenigingen vrezen dan ook teveel verstoring. Samen met Natuurpunt onderhandelde de West-Vlaamse Milieufederatie in februari 2020 een dading om de hinder zoveel mogelijk aan banden te leggen.

Naast bovenstaande dossiers en thema's volgde West-Vlaamse Milieufederatie in 2020 nog heel wat andere op, vaak in samenwerking met haar lidverenigingen of met de Vlaamse koepels Natuurpunt, Bond Beter Leefmilieu en Velt. Wie een uitgebreider (voortgangs)rapport wenst kan dit steeds opvragen bij secretariaat@westvlaamsemilieufederatie.be

2. VEETEELTPROBLEMATIEK WEST-VLAANDEREN

De West-Vlaamse Milieufederatie volgt samen met haar lidverenigingen de omgevingsvergunningsaanvragen voor uitbreiding van veestallen en mestverwerkingsinstallaties op. De nadruk ligt op het inhoudelijk ondersteunen van bezwaarschriften van lokale lidverenigingen, maar voor bepaalde aanvragen dient de West-Vlaamse Milieufederatie ook supplementair een bezwaar in.

In 2020 sensibiliseerde de West-Vlaamse Milieufederatie haar achterban over het belang van het omgevingsloket regelmatig te bekijken op frappante aanvragen. Het resultaat hiervan is dat het loket en meer bepaald ook aanvragen voor uitbreiding van veestallen nu voor een aantal gemeenten goed opgevolgd wordt door onze lokale lidverenigingen. Dit resulteerde in meer bezwaarschriften. Dit had meestal als gevolg dat het dossier werd ingetrokken of geweigerd.

De West-Vlaamse Milieufederatie werkte ook mee aan de megastallenreeks in De Standaard.

3. INTERN OVERLEG LOKALE DOSSIERS

In najaar 2019 werd een intern overleg over lokale beleidsdossiers opgestart. In 2020 ging dit overleg 3 keer door. Aan dit overleg nemen naast West-Vlaamse Milieufederatie afgevaardigden van de regionale lidverenigingen deel en iemand van bewegings- en beleidsploeg van Natuurpunt. De bedoeling van het overleg is uitwisseling, detecteren van tendesen en zorgen voor een zo goed mogelijke opvolging van belangrijke lokale dossiers met de beschikbare (eerder beperkte) middelen.

4. INFOSESSIES & CONCLAAF VOOR DE LIDVERENIGINGEN

Op 8 februari organiseerde de West-Vlaamse Milieufederatie een infosessie en conclaaf voor en met de lidverenigingen over 'de uitdagingen in West-Vlaanderen voor energietransitie' te Roeselare. Bij deze infosessie/conclaaf werd naast een algemene stand van zaken, ook overlegd over de

uitdagingen gegeven m.b.t. windenergie, zonne-energie en huishoudelijke houtverbranding. er waren 15 deelnemers van 13 verschillende lidverenigingen aanwezig. De voormiddag resulteerde in een ontwerp standpunt over zonne-energie op land en water, dat momenteel ter terugkoppeling voorligt op de besturen van de regionale verenigingen.

Op 28 november 2020 organiseerde de West-Vlaamse Milieufederatie een online info- en kennisuitwisselmoment over de toestand van het watersysteem in West-Vlaanderen en de stroomgebiedbeheerplannen. Koen Martens en Bart Vanwildemeersch gaven de respectievelijke toelichtingen. Er waren 55 geïnteresseerde deelnemers.

5. TWEEDELIGE CURSUS PROJECT MER VOOR DE LIDVERENIGINGEN

Op 3 en 10 december 2020 organiseerde de West-Vlaamse Milieufederatie online cursus project MER. Aan elke sessie namen 51 leden van de lidverenigingen deel. De cursus werd als bevattelijk en zeer goed geëvalueerd.

6. OPVOLGING ADVIESRADEN PROCORO, WESTTOER, PDPO, RESOC NOORD,....

De West-Vlaamse Milieufederatie maakt ook deel uit van heel wat bovenlokale adviesraden: Provinciale MiNaraad, Procoro, Technische Commissie en Managementcomité Plattelandsontwikkeling (PDPO), Adviescomité Openluchtrecreatie Westtoer zijn de belangrijkste.

Het spreekt voor zich dat de opvolging van al deze adviesraden en beleidsprocessen heel wat tijd in beslag neemt. We geven hier een beknopte olijsting van de belangrijkste gebeurtenissen in deze raden die West-Vlaamse Milieufederatie in 2020, samen met haar lidverenigingen opvolgde en probeerde te beïnvloeden ten gunste van meer natuur en beter leefmilieu in West-Vlaanderen:

Procoro West-Vlaanderen : In deze raad heeft de West-Vlaamse Milieufederatie 1 effectieve vertegenwoordiger (+ plaatsvervanger). Daarnaast heeft ook Natuurpunt ook nog 1 effectieve (+ plaatsvervanger) in deze adviesraad.

In de Procoro worden voornamelijk Provinciale Ruimtelijke Uitvoeringsplannen (PRUP's) geadviseerd. Maar ook planologische attesten en gemeentelijke en provinciale ruimtelijke structuurplannen komen aan bod.

In 2020 werden een heel aantal bijeenkomsten geannuleerd, maar toch kwamen opnieuw dossiers met een belangrijke impact op de nog resterende open ruimte op de agenda, zoals het PRUP regularisatie zonevreemd jeugdverblijf De Horizon, GRS Moorslede en het toebedelingsproces bedrijventerreinen uit het Vlaams reservepakket in West-Vlaanderen. Er werd in september 2020 ook een begin gemaakt aan de beleidsvisie Ruimte West-Vlaanderen. De West-Vlaamse Milieufederatie coördineerde een uitgebreide inbreng op de startnota.

Het spreekt voor zich dat de West-Vlaamse Milieufederatie in de Procoro dikwijls veel bedenkingen opperde over het kwistig om gaan met de nog resterende open ruimte. We adviseerden dan ook heel wat PRUP's ongunstig. Soms met enkele medestanders, maar ook vaak ook als enkelingen.

Provinciale Minaraad. De provinciale Minaraad bestaat uit een klassieke dossiermatige raad, die de typische natuur- en milieugerelateerde zaken adviseert en een uitgebreidere inspiratieraad die discussieert over visies. In 2020 kwam de Provinciale Minaraad ondanks corona 6 keer samen over o.a. ingediende lokale klimaatprojecten, natuurbeheerplannen provinciale domeinen

Adviescomité Openluchtrecreatie Westtoer. Dit adviescomité adviseert de Raad van Bestuur van Westtoer voor wat betreft openluchtrecreatie en kwam in 2020 3 keer samen. In dit comité worden plannen en projecten m.b.t. de uitbouw van openluchtrecreatie in West-Vlaanderen geadviseerd. Het gaat o.a. over fiets- en wandelnetwerken, vaarrecreatie, ruiterspaden,...De West-Vlaamse Milieufederatie ijvert er in dit comité voor dat natuurverenigingen in een vroeger stadium zouden betrokken worden bij plannen en visies.

Managementcomité Plattelandsontwikkeling.

Provincie West-Vlaanderen werkt het Plattelandsontwikkelingsprogramma voor Vlaanderen samen met de Vlaams minister voor plattelandsbeleid, VLM, de lokale besturen en andere actoren verder gebiedsgericht uit.

Het managementcomité Plattelandsontwikkeling heeft als taak de ingediende projecten in het kader van het West-Vlaamse Plattelandsbeleid te adviseren aan de minister. In 2020 kwam dit comité in 2020 maar 1 keer samen. De West-Vlaamse Milieufederatie slaagt er in dit comité in om te wegen op adviezen en randvoorwaarden bij de beoordeling van ingediende projecten

7. INFO- EN DEBATAVOND 'KLIMAATADAPTATIE IN STEDELIJKE CONTEXT'

Om de 2 jaar organiseert de West-Vlaamse Milieufederatie i.s.m. Provincie West-Vlaanderen en de Provinciale Minaraad een info- en debatavond. Op 10 maart 2020 ging deze door over het thema 'klimaatadaptatie in stedelijke context'. De doelgroep van deze info- en debatavond zijn lokale en provinciale beleidsmakers, ambtenaren en adviesraden. Er waren 57 lokale en provinciale beleidsmakers, ambtenaren en adviesraden aanwezig.

8. WEST-VLAAMSE NATUURSTUDIEDAG: THEMA 'LEVEN IN EN OP DE BODEM'

Op 7 maart 2020 ging voor de 18^e keer de West-Vlaamse Natuurstudiedag door. Deze studiedag is een gezamenlijk initiatief van de West-Vlaamse Milieufederatie, Natuurpunt, het Agentschap voor Natuur en Bos, Provincie West-Vlaanderen en KULeuven Kortrijk onder coördinatie van de West-Vlaamse Milieufederatie.

Het thema van de editie 2020 was 'Leven in en op de bodem in West-Vlaanderen'. Er waren lezingen over o.a. de mol, harkwesp, slakken,... (meer info www.westvlaamsemilieufederatie.be/natuurstudiedag) Daarnaast waren er ook alweer talrijke infostandjes en tussen de lezingen door was er ruim tijd voorzien voor de natuurliefhebbers om te netwerken. Deze studiedag is nog live kunnen doorgaan. Er waren 208 aanwezigen, waaronder ook de gedeputeerde van natuur en milieu Jurgen Vanlerberghe, die voor het tweede jaar op rij een hele dag meevolgde. Daarnaast waren er naast de natuurstudieliefhebbers uit onze lidverenigingen, ook heel wat geïnteresseerde burgers, maar ook leerkrachten en beleidsmakers.

In 2020 werd ook al een 19^e editie voorbereid met als thema 'Te nat, te droog'. Er werd daarbij voor alle zekerheid gekozen voor een eerste online versie.

9. VORMING 'MINDER FIJN STOF DOOR BETER HOUTVERBRANDEN'

De West-Vlaamse Milieufederatie zet al enkele jaren in op vormingen over de gezondheidseffecten van fijnstof door huishoudelijke verwarming op hout en de individuele aanpak om de uitstoot van fijnstof door hout verbranden te verminderen. Deze vorming wordt gegeven door vrijwillige lesgevers, die werden opgeleid i.s.m. de West-Vlaamse LOGO's. Deze vorming kan geboekt worden door groepen binnen en buiten de natuur- en milieubeweging.

In 2020 waren er opnieuw een aantal van deze vormingsavonden gepland. Echter door de coronamaatregelen moesten we deze uitstellen. Uiteindelijk kon geen enkele vormingsavond doorgaan. De meeste zijn verschoven naar 2021.

10. CAMPAGNE 'MAG IK DEZE KURK VAN U' : AL 1,4 MILJOEN KURKEN INGEZAMELD

In 2020 liep de inzamelingscampagne 'mag ik deze kurk van u' wel gewoon verder. Deze campagne is een gezamenlijk initiatief van Beweging.net, Provincie West-Vlaanderen, de West-Vlaamse Milieufederatie en de afvalintercommunales. Het doel is kurken inzamelen om te recyclen tot isolatiemateriaal. De inzameling gebeurt o.a. via inzamelingbakken, die worden opgevolgd door vrijwillige kurkambassa-deurs uit de West-Vlaamse natuur- en milieuverenigingen en de bewegingspunten van Beweging.net. Eind december 2020 waren er 2 miljoen kurken ingezameld. Kurken die anders gewoon bij het restafval zouden zijn beland.

